

Czwartek, 13 marca 2008 r.

Globalny Fundusz Efektywności Energetycznej oraz Energii Odnawialnej

P6_TA(2008)0096

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2008 r. w sprawie Globalnego Funduszu Efektywności Energetycznej oraz Energii Odnawialnej (2007/2188(INI))

(2009/C 66 E/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Uruchamianie publicznych i prywatnych środków finansowych w celu zapewnienia powszechnego dostępu do przyjaznych środowisku, bezpiecznych usług energetycznych po przystępnych cenach: Globalny Fundusz Efektywności Energetycznej oraz Energii Odnawialnej” (COM(2006) 0583),
 - uwzględniając konkluzje prezydencji przyjęte na posiedzeniu Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 8 i 9 marca 2007 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 września 2007 r. w sprawie mapy drogowej na rzecz odnawialnej energii w Europie ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie „Zielonej księgi w sprawie racjonalizacji zużycia energii czyli jak uzyskać więcej mniejszym nakładem środków” ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie strategii na rzecz biomasy i biopaliw ⁽³⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 września 2005 r. w sprawie udziału odnawialnej energii w UE oraz propozycji konkretnych działań ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinie Komisji Rozwoju oraz Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A6-0006/2008),
- A. mając na uwadze, że w kontekście ograniczania wzrostu średnich temperatur na świecie do maksymalnie 2 °C należy zdecydowanie wesprzeć energię odnawialną i efektywność energetyczną, aby po osiągnięciu w 2015 r. maksymalnych wartości globalne emisje uległy zmniejszeniu,
- B. mając na uwadze, że przegląd Sterna dotyczący ekonomii zmian klimatu (z października 2006 r.) oraz raporty Międzyrządowego Panelu ds. Zmian Klimatu wskazują, że najbardziej zagrożone kraje i najbardziej zagrożeni mieszkańcy odczuwają niekorzystne skutki zmian klimatu najwcześniej i najmocniej,
- C. mając na uwadze, że odnawialne źródła energii i oszczędność energii stanowią kluczowe elementy zrównoważonego dostępu do usług energetycznych, przyczyniając się do:
- a) obniżania emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych,
 - b) zmniejszania uzależnienia od dostaw energii,
 - c) opracowywania nowych innowacyjnych technologii,
 - d) zwiększania zatrudnienia i możliwości rozwoju regionalnego,
 - e) zmniejszania deficytu bilansu płatniczego,
 - f) stwarzania możliwości rozszerzania działalności MŚP,
 - g) obniżenia kosztów,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0406.

⁽²⁾ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, s. 273.

⁽³⁾ Dz.U. C 317 E z 23.12.2006, s. 890.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 227 E z 21.9.2006, s. 599.

Czwartek, 13 marca 2008 r.

- D. mając na uwadze, że w 2002 r. na Szczyście światowym na rzecz zrównoważonego rozwoju światowi przywódcy wspólnie postanowili zmniejszyć o połowę liczbę ludzi pozbawionych podstawowych usług energetycznych, obecnie wynoszącą 1,6 miliarda osób; mając na uwadze, że — o ile obecna tendencja się utrzyma — cel ten nigdy nie zostanie osiągnięty,
- E. mając na uwadze, że zrównoważone rozwiązania problemów energetycznych, przed którymi stoją kraje rozwijające się, powinno się zrealizować poprzez wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz większe usprawnienia w zakresie efektywności energetycznej i oszczędności energii,
- F. mając na uwadze, że przejrzystość i odpowiedzialność wobec inwestorów publicznych i prywatnych będą mieć kluczowe znaczenie przy ocenie i ewentualnym dalszym zwiększaniu wsparcia udzielanego w ramach Globalnego Funduszu Efektywności Energetycznej oraz Energii Odnawialnej(GEEREF) i że kontrola będzie dokładna, zwłaszcza w pierwszych latach wdrażania funduszu,
1. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie Globalnego Funduszu Efektywności Energetycznej oraz Energii Odnawialnej;
 2. jest zdania, że stabilny rozwój, w szczególności w krajach rozwijających się i we wschodzących gospodarkach — charakteryzujący się niskimi emisjami gazów cieplarnianych, czystym powietrzem i zrównoważonymi dostawami energii — można osiągnąć poprzez zapewnienie rozwoju technologii odnawialnych pozyskiwanych z lokalnych źródeł energii oraz dzięki poprawie dostępu do energii poprzez faworyzowanie inwestowania w odległe i zdecentralizowane jej źródła;
 3. uważa, że kluczowymi celami funduszu powinno być wspieranie efektywności energetycznej, oszczędności energii i energii odnawialnych, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zagrożeń, poprawa dostępu do usług energetycznych w najbiedniejszych krajach oraz różnicowanie źródeł energii w krajach rozwijających się;
 4. ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje fakt, że fundusz koncentruje się na ułatwianiu inwestycji prywatnych poprzez udostępnianie kapitału podwyższonego ryzyka, ponieważ w dłuższej perspektywie będzie to kluczowe dla skutecznego prowadzenia zrównoważonych projektów energetycznych w krajach rozwijających się;
 5. wzywa Komisję do dopilnowania, aby wsparcie dla poszczególnych projektów i wybór technologii były uzależnione od spełnienia kompleksowych kryteriów trwałości, od wniesienia wkładu na rzecz trwałego rozwoju oraz właściwości geograficznych i dostępnych zasobów regionalnych;
 6. wzywa Komisję do skupienia się podczas wdrażania funduszu na małych przedsięwzięciach, w przypadku których najtrudniej jest przyciągnąć inwestycje sektora prywatnego; uważa, że Komisja powinna dokonywać regularnych przeglądów swego górnego progu na inwestycje wynoszącego 10 milionów EUR na poszczególne projekty, jednocześnie przeznaczając co najmniej jedną trzecią dostępnych funduszy na małe przedsięwzięcia, kosztujące poniżej miliona EUR;
 7. wzywa Komisję do dopilnowania, aby wsparcie wszystkich projektów z zakresu biomasy, w tym projektów obejmujących wodę i oczyszczanie ścieków, w krajach rozwijających się było uzależnione od spełnienia surowych kryteriów dotyczących zrównoważenia, dzięki którym wsparcie otrzymają jedynie najbardziej zrównoważone technologie, biorąc pod uwagę wpływ pełnego cyklu życia biomasy na emisję gazów cieplarnianych, jakość powietrza, zarządzanie obszarami wiejskimi, warunki społeczno-gospodarcze oraz różnorodność biologiczną, w tym zachowanie lasów naturalnych oraz zapewnienie dostaw żywności dla wszystkich poprzez poprawę najlepszych praktyk lokalnego rolnictwa;
 8. wzywa Komisję do zapewnienia wsparcia przez GEEREF projektów z zakresu ogniw fotowoltaicznych i do wsparcia opracowywania technologii z zakresu inteligentnych sieci przesyłowych; zachęca w szczególności do inwestycji przydatnych dla ludzi ubogich na obszarach wiejskich, takich jak elektryfikacja z wykorzystaniem energii odnawialnej (w tym energii wodnej, słonecznej, wiatrowej i biomasy), wykorzystujące energię słoneczną grzejniki, pasteryzatory i kuchenki, pompy wiatrowe oraz ulepszone piece kuchenne, a także poparcie dla systemów mikrokredytów w celu zwiększenia udziału lokalnego w projektach w zakresie energetyki;

Czwartek, 13 marca 2008 r.

9. nalega, aby GEEREF nie wspierał dużych przedsięwzięć o wartości powyżej 1 miliona EUR na rzecz tradycyjnych źródeł energii i współspalania biomasy w istniejących lub nowych elektrowniach węglowych, wykorzystywania paliw kopalnych na niewielką skalę (na przykład w generatorach dieslowych) ani produkcji biopaliw na dużą skalę; wzywa Komisję do dopilnowania, aby inwestycje z podfunduszy wspieranych przez GEEREF nie promowały tego rodzaju technologii; wzywa zatem Komisję do dopilnowania, aby odpowiednie umowy o zarządzanie oraz kryteria wyboru projektów wykluczały wybór tych projektów;
10. uważa, że w miarę możliwości wsparcie należy koncentrować na przedsięwzięciach łączących technologie z zakresu energii odnawialnej z lepszą efektywnością energetyczną, takich jak projekty dotyczące poprawy zasobów budowlanych, oświetlenia i systemu chłodzenia;
11. wzywa do pełnej koordynacji GEEREF i przyszłych działań podejmowanych w ramach zaproponowanej przez Komisję współpracy międzynarodowej w dziedzinie wydajności energetycznej w celu osiągnięcia lepszej współpracy w zakresie badań, rozwoju i wyznaczania standardów;
12. wzywa Komisję do dopilnowania, aby fundusz wspierał rozwój lokalnych rynków, wytwórczości i zdolności w krajach rozwijających się, np. poprzez wsparcie udzielane lokalnym MŚP, aby dzięki temu mogły one brać odpowiedzialność za wprowadzanie na rynek nowych technologii w danym regionie;
13. uważa, że fundusz powinien być również wykorzystywany do tworzenia firmom z UE, zwłaszcza MŚP, możliwości wspierania poprzez ich wiedzę techniczną rozwoju i stosowania zrównoważonych technologii energetycznych w krajach rozwijających się;
14. wzywa Komisję do dopilnowania, aby fundusz był spójny z innymi kierunkami polityki rozwoju oraz inicjatywami energetycznymi na rzecz krajów rozwijających się prowadzonymi przez państwa członkowskie i UE i odpowiednio je uzupełniał;
15. wzywa Komisję do dopilnowania, aby fundusz uzupełniał wiele innych międzynarodowych inicjatyw i funduszy wspierających obecnie zrównoważone przedsięwzięcia energetyczne w krajach rozwijających się, wraz z projektami prowadzonymi przez Bank Światowy i banki rozwoju regionalnego oraz przedsięwzięciami rozpoczętymi w 2002 r. w trakcie Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju, i aby sprawnie obok nich funkcjonował;
16. wzywa Komisję do zapewnienia, aby fundusz przyczyniał się do znoszenia barier na stosowanie mechanizmu czystego rozwoju (MCR) w niektórych krajach, w szczególności najmniej rozwiniętych, oraz do dalszego stymulowania takich projektów w zakresie MCR, które są rzeczywiście uzupełniające, mają pozytywne oddziaływanie w zakresie stałego rozwoju i spełniają kryteria najwyższych standardów;
17. wzywa Komisję do poszukiwania sposobów rozszerzenia funduszu w perspektywie przyszłego systemu, jaki będzie obowiązywał po 2012 r. w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, zważywszy że zrównoważona energia w krajach rozwijających się będzie mieć kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów konwencji;
18. ubolewa nad faktem, że proponowany minimalny cel finansowania w wysokości 100 milionów EUR jako wkład z GEEREF — przy wkładzie z budżetu wynoszącym zaledwie po 15 milionów EUR na rok 2007 i rok 2008 — jest dalece niewystarczający, jeśli celem ma być „zwiększenie liczby projektów dotyczących efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych oraz przyczynienie się w znacznym stopniu do trwałego rozwoju”, a dotychczas tylko nieliczne kraje zdecydowały się uczestniczyć finansowo w funduszu; dlatego wzywa Komisję do zwiększenia wkładu i jednoczesnego zachęcania państw członkowskich oraz wielostronnych instytucji finansowych do połączenia sił w celu znacznego zwiększenia wielkości funduszu; wzywa wiele innych państw członkowskich do zgłoszenia swego udziału finansowego;

Czwartek, 13 marca 2008 r.

19. uważa, że kluczowym celem w pierwszych latach GEEREF, będącego funduszem otwartym, powinno być opracowanie wzorców mogących stanowić zachętę do dalszych wkładów finansowych, co zwiększy przepływ inwestycji w energie odnawialne i efektywność energetyczną do krajów rozwijających się oraz do krajów przechodzących transformację gospodarczą, chroniąc przed niedostatkiem energii o wiele większą liczbę ludzi niż pierwotnie zakładane 1 do 3 milionów;

20. podkreśla, że GEEREF musi w pierwszej kolejności zaspokajać konkretne potrzeby krajów najsłabiej rozwiniętych oraz wspierać działania o udokumentowanych silnych związkach ze zmniejszaniem ubóstwa; odnotowuje, że zakres działania GEEREF obejmuje wspieranie podfunduszy regionalnych dla Afryki Subsaharyjskiej, Karaibów i wyspiarskich państw Pacyfiku, krajów objętych europejską polityką sąsiedztwa (wraz z krajami Afryki Północnej oraz nienależącymi do UE krajami Europy Wschodniej), Ameryki Łacińskiej oraz Azji; wzywa jednak do położenia szczególnego nacisku na zaspokajanie potrzeb krajów AKP; wzywa Komisję do zapewnienia takiego rozdysponowania środków, by nie zasiliły one tylko jednego czy dwóch podfunduszy; zdecydowanie zaleca, aby wszelkie podfundusze przeznaczone dla Chin i Rosji — o ile stanowią część portfela — nie pochłaniały wszystkich dostępnych zasobów i aby były przedmiotem szczególnego zainteresowania jako projekty pilotażowe;

21. Przyznaje jednak, że w formie, w jakiej został on obecnie przedstawiony, GEEREF może mieć trudności w sprostaniu kryteriom Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD dotyczącym oficjalnej pomocy rozwojowej, jako że inwestycje będą opierały się raczej na przewidywaniach dotyczących rentowności niż na potrzebach rozwojowych; przyznaje, że istnieje ryzyko, iż zmniejszenie ubóstwa wymienione jako konkretny cel GEEREF może stać się jedynie drugorzędym celem tego funduszu; dlatego podkreśla, że oprócz opracowania jasnych kryteriów rozwoju umożliwiających monitorowanie projektów kwalifikujących się do finansowania z GEEREF, Komisja musi też znaczenie zwiększyć wsparcie finansowe na rzecz rozwoju, by zapewnić najuboższym dostęp do zrównoważonych usług energetycznych;

22. wzywa Komisję do składania regularnych sprawozdań z postępu prac nad wdrażaniem funduszu i ze wspieranych projektów oraz w szczególności do złożenia Parlamentowi rocznego sprawozdania z postępu prac;

23. wzywa Komisję do zaproponowania sposobów ułatwienia wzmożonej komunikacji i wymiany doświadczeń w zakresie projektów oraz ich konkretnych wyników i wkładu wniesionego w trwały rozwój;

24. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Wyzwania wspólnotowej polityki współpracy na rzecz rozwoju dla nowych państw członkowskich

P6_TA(2008)0097

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2008 r. w sprawie wyzwań wspólnotowej polityki współpracy na rzecz rozwoju dla nowych państw członkowskich (2007/2140(INI))

(2009/C 66 E/07)

Parlament Europejski,

Prawodawstwo dotyczące współpracy na rzecz rozwoju

- uwzględniając art. 177-181 Traktatu WE,
- uwzględniając podpisaną w dniu 23 czerwca 2000 r. w Kotonu umowę o partnerstwie ⁽¹⁾ pomiędzy członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej, zmienioną umową zmieniającą umowę o partnerstwie, podpisaną w Luksemburgu w dniu 25 czerwca 2005 r. ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 3. Umowa ostatnio zmieniona decyzją nr 1/2006 Rady Ministrów AKP-WE (Dz.U. L 247 z 9.9.2006, s. 22).

⁽²⁾ Dz.U. L 209 z 11.8.2005, s. 27.